

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka, ve věci

žalobce: **PhDr. R. V.**, narozený „X“,
bytem „X“,
zastoupený advokátkou JUDr. Kateřinou Šálkovou,
sídlem náměstí Jiřího z Poděbrad 1554/6, 130 00 Praha 3,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor územního plánování a
stavebního řádu,**
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,
zastoupený advokátem Mgr. Vlastimilem Škodou,
sídlem Masarykovo náměstí 193/20, 405 02 Děčín,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2016, č. j. 201/UPS/2015-9,
JID: 137376/2015/KUUK/Fi,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** v řízení o žalobě a o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 19. 12. 2018, č. j. 15 A 71/2016-106, **právo** na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím právní zástupkyně domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 7. 1. 2016, č. j. 201/UPS/2015-9, JID: 137376/2015/KUUK/Fi, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Varnsdorf, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“), ze dne 7. 4. 2015, č. j. MUVA 8320/2015SumHa, kterým stavební úřad zastavil řízení o dodatečném povolení změny stavby, a to „rodinného domu na p. č. „X“, „X“, „X““ na pozemcích parc. č. „X“, „X“, „X“, „X“ v katastrálním území „X“ (dále jen „předmětná stavba“). Žalobce se zároveň domáhal i zrušení prvoinstančního rozhodnutí stavebního úřadu.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že důvodem ukončení řízení o dodatečném povolení stavby je závazné stanovisko orgánu ochrany přírody a krajiny. Tento dotčený orgán však překročil rozsah své věcné působnosti a opakovaně se vyjádřil ke skutečnostem, které mu vůbec nepřísluší posuzovat a závazně stanovovat. Tohoto pochybení se dopustil již v minulosti, když v rámci územního řízení stanovil podmínky pro provedení stavby, které mu nepřísluší ukládat a aniž by tyto podmínky odůvodnil. Jedná se o stanovení způsobu provedení střešní krytiny, oken, omítky, vnější dřevěné konstrukce atd. V daném případě nepřísluší orgánu přírody a krajiny posuzovat zásah do krajinného rázu, neboť se jedná o zastavěné území obce. Dle § 12 odst. 4, § 44 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), se III. zónou chráněné krajinné oblasti (dále jen „CHKO“) rozumí zastavěná území obcí, pro něž se nevydávají závazná stanoviska.
3. Dle žalobce oba dotčené orgány ochrany přírody a krajiny jak ve stanovisku, tak i v potvrzujícím stanovisku uvádějí, že vycházejí z Plánu péče a preventivního hodnocení krajinného rázu, přičemž s těmito dokumenty zacházejí jako s dokumenty závaznými. Takovou povahu však tyto dokumenty nemají. To znamená, že podmínky a náležitosti uvedené v těchto dokumentech musí argumentačně obstát ve správním procesu samém. Žalobcova stavba je sice umístěna na okraji obce „X“, avšak v zastavěném území obce, a tvrzení orgánu ochrany přírody a krajiny o kompaktně zachovaném prostředí typických a tradičních staveb v nejbližším sousedství se nezakládá na pravdě. Žalobce dále poukázal na to, že v potvrzujícím stanovisku orgánu ochrany přírody a krajiny ze dne 1. 7. 2015 (Ministerstva životního prostředí) se odkazuje na tradiční poloroubený dům č. p. „X“, který však dle výpisu z katastru nemovitostí neexistuje. K důkazu žalobce předložil zákres budov ve vizuálním kontaktu s předmětnou stavbou a zákres budov v potvrzujícím stanovisku uvedených jako budov v blízkosti předmětné stavby, jimiž chce vyvrátit tvrzení orgánů ochrany přírody a krajiny o nepřípustnosti předmětné stavby z harmonického měřítku vztahů a Plánu péče o CHKO Lužické hory. Dále žalobce poukázal na garáž, která se nachází cca 5 metrů od předmětné stavby, vizuálně i technicky odpovídá předmětné stavbě a byla řádně zkolaudována a získala i souhlasné závazné stanovisko Správy CHKO Lužické hory. Žalobce dále navrhl jako důkaz vypracování posudku v oboru urbanismu a navrhl, aby soud ke zhotovení vyzval vedoucího ústavu urbanismu, Fakultu architektury ČVUT, doc. Ing. Arch. J. J. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

4. Dále vydané závazné stanovisko orgánu ochrany přírody a krajiny dle žalobce postrádá některé základní náležitosti stanovené zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Závazné stanovisko musí obsahovat přesnou specifikaci ustanovení právního předpisu, na jehož základě působí v meritorním řízení orgán ochrany přírody a krajiny, musí obsahovat výrok a odůvodnění tohoto výroku. Zejména nelze rozhodnutí postavit toliko na interních dokumentech Plán péče a Preventivní hodnocení území CHKO Lužické hory z hlediska krajinného rázu. Ostatně tyto dokumenty samotné považuje žalobce za neodborné, povrchní a kusé. Na podporu své argumentace odkázal žalobce na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 83/2002-65, č. j. 4 As 52/2012-26, č. j. 1 As 30/2008-49 a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 75/2009-113. Žalobce si je vědom svého pochybení při realizaci stavby, neboť nedodržel stanovené podmínky, avšak zároveň připomněl, že je vlastníkem pozemků, bylo vydáno územní rozhodnutí, a to na stavbu svým rozsahem podstatně větší, a stále se jedná o rodinný dům. Předmětná stavba je umístěna v zastavěném území obce v nikterak exponované poloze a v prostředí urbanisticky a architektonicky značně heterogenním. Žalobce je přesvědčen, že zvoleným postupem byla překročena přípustná hranice zásahu do vlastnických práv žalobce a je značně disproportionální, neboť předmětná stavba byla realizována na pozemcích žalobce, bylo vydáno územní rozhodnutí na stavbu podstatně menší, než byla realizována. Stavba je v heterogenním zastavěném území obce. Porušení stavebního zákona není takové povahy, aby bylo nutno rozhodnout o odstranění stavby a tím byla žalobci způsobena mimořádná újma.

Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž zrekapituloval dosavadní průběh řízení a uvedl, že dle ustanovení § 44 zákona o ochraně přírody a krajiny se nevydává závazné stanovisko v zastavěném území obce ve IV. zóně CHKO. Tvrzení žalobce, že III. zónou chráněné krajinné oblasti se rozumí zastavěná území obcí, pro něž se nevydávají závazná stanoviska, nemá oporu v zákoně. Stavební úřad postupoval správně, když v projednávaném případě požadoval závazné stanovisko příslušného dotčeného orgánu, kterým je Správa CHKO Lužické hory. Obsah závazného stanoviska je pro výrokovou část rozhodnutí stavebního úřadu závazný. Závaznost obsahu závazného stanoviska pro výrokovou část rozhodnutí se vztahuje i na odvolací orgán, který stejně jako stavební úřad nemůže obsah závazného stanoviska ignorovat. Obsah původního závazného stanoviska byl nadřízeným správním orgánem potvrzen, což vedlo k zamítnutí odvolání žalobce.

Ústní jednání soudu

6. Při jednání soudu konaném dne 3. 10. 2018 právní zástupkyně žalobce v plném rozsahu odkázala na žalobu a setrvala na dosavadních stanoviscích, že ze strany dotčeného orgánu Správy CHKO Lužické hory došlo k překročení věcné působnosti a navíc i k nesprávnému posouzení vlivu předmětné stavby na krajinný ráz.
7. Právní zástupce žalovaného v plném rozsahu odkázal na vyjádření k žalobě s tím, že žaloba je nedůvodná.
8. Soud z vlastní iniciativy podle § 52 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), provedl důkaz územním plánem obce Horní Podluží platným ke dni 25. 6. 2012.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

9. Při dalším jednání soudu dne 19. 12. 2018 soud provedl z vlastní iniciativy podle § 52 s. ř. s. důkaz odborným stanoviskem Správy CHKO Lužické hory k návrhu územního plánu obce Horní Podluží ze dne 11. 4. 2007, zn. 336/LH/07, a Zprávou o projednání návrhu územního plánu obce Horní Podluží ze dne 23. 6. 2007.
10. Právní zástupkyně žalobce při tomtéž jednání uvedla, že při tvorbě územního plánu docházelo k určitým dohodám mezi obcí Horní Podluží a dotčeným orgánem Správy CHKO Lužické hory. Rovněž z provedeného dokazování vyplynulo, že daná lokalita má charakter zastavěného území, a nikoliv zastavitelného území. Trvala na důvodnosti podané žaloby, neboť v předmětném případě měla rozhodovat obec, a nikoliv žalovaný. Ze strany orgánu CHKO Lužické hory došlo podle jejího názoru k překročení věcné působnosti a nesprávnému posouzení vlivu předmětné stavby na krajinný ráz, neboť stavba se z urbanistického pohledu nachází na heterogenně zastavěném území.
11. Právní zástupce žalovaného při tomtéž jednání k věci uvedl, že žalovaný v předmětné věci legitimně nezkoumal proces pořizování dotyčného územního plánu. Snažil se v rámci své rozhodovací činnosti zvrátit žalobcem rozporované stanovisko dotčeného orgánu Správy CHKO Lužické hory. Trval na tom, že se žalovaný nedopustil žádného pochybení, naproti tomu žalobce ano, což ostatně sám připustil. Navrhl, aby v případě vyhovění žalobě nebyla žalobci přiznána náhrada nákladů řízení.
12. Při dalším jednání soudu dne 30. 6. 2021 byl soudem k návrhu žalobce proveden důkaz informacemi o pozemcích parc. č. „X“, „X“, „X“, k. ú. „X“ a katastrální mapou těchto pozemků (č.l. 68-70, 72), situačním nákresem žalobce o rozmístění budov v okolí předmětné stavby žalobce (č.l. 71), fotografiemi domů v okolí předmětné stavby s popisky (č.l. 73-79). Dále soud z vlastní iniciativy provedl důkaz mapou se zachycením domu č. p. „X“, „X“, pořízené z webové aplikace www.mapy.cz (č.l. 131). Soud dále provedl rekapitulaci správního spisu sp. zn. 43.4/540/15 vedeného Ministerstvem životního prostředí k potvrzení závazného stanoviska ze dne 1. 7. 2015, č. j. 46437/ENV/15, 719/540/15.
13. Žalobce k věci dále uvedl, že dům č. p. „X“, stejně jako většina domů na fotografiích založených ve spise Ministerstva životního prostředí, stojí mimo CHKO. Domy na fotografiích byly zmodernizovány a jejich současný stav neodpovídá fotografiím, které jsou založeny ve spise. To samé platí i pro sochu sv. Jana Nepomuckého a přilehlý dům, který je 300 m od domu žalobce.
14. Právní zástupce žalovaného k věci uvedl, že skutečnost, zda jsou domy uvnitř CHKO nebo vně CHKO, nehraje roli, neboť se krajinný ráz posuzuje jako celek.
15. Žalobce dále uvedl, že dům č. p. „X“ má trojdílná plastová okna, zepředu se jedná o bytovku se zděným štítem. Tak je tomu i v případě dalších domů, o které se opírá stanovisko orgánu ochrany přírody, žádný z nich např. nemá dřevěná okna a některé domy mají dokonce přistavěny zimní zahrady.
16. Právní zástupce žalovaného na to reagoval, že uváděné argumenty se nijak netýkají posuzování zákonnosti rozhodnutí žalovaného.
17. Právní zástupkyně žalobce navrhla provedení místního šetření, neboť stavba žalobce nemá takové dopady na krajinný ráz, aby to odůvodňovalo zamítavé stanovisko orgánu ochrany přírody. Soud návrhu na provedení dokazování posudkem z oboru urbanismu, který měl provést doc. Ing. arch. J. J., stejně jako návrhu na provedení místního šetření, nevyhověl.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Správní spis

18. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Žalobci bylo vydáno dne 7. 3. 2005 stavební povolení na výstavbu rodinného domu o zastavěné ploše 555 m². V tomto rozhodnutí bylo stanoveno 8 podmínek pro provedení této stavby. Žalobce však realizoval úplně jinou stavbu rodinného domu o zastavěné ploše 197 m², a to stavbu podle typového projektu rodinného domu „ARTEMIS“. V řízení o odstranění předmětné stavby požádal žalobce o její dodatečné povolení podle § 129 odst. 2 stavebního zákona, a to žádostí ze dne 7. 11. 2014. Stavební úřad mimo jiné v tomto řízení požadoval po žalobci doplnění kladného stanoviska dotčeného orgánu ochrany přírody, a to Správy CHKO Lužické hory. Tento dotčený orgán totiž již dne 25. 6. 2012 vydal závazné stanovisko, kterým vyjádřil nesouhlas s povolením změny stavby před jejím dokončením na stavbu „Samostatně stojící rodinný dům Horní Podluží“, neboť by došlo ke snížení estetické a přírodní hodnoty krajinného rázu, a tím k porušení ustanovení § 12 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Dále bylo vydáno Správou CHKO Lužické hory stanovisko ze dne 13. 10. 2014, kterým vyjádřila nesouhlas s vydáním kolaudačního rozhodnutí na předmětnou stavbu. Vzhledem k tomu, že žalobce nedoplnil požadované doklady (souhlasné stanovisko), stavební úřad zastavil řízení o dodatečném povolení změny stavby rozhodnutím ze dne 7. 4. 2015. Žalobce podal odvolání, jež směřovalo proti obsahu závazného stanoviska Správy CHKO ze dne 25. 6. 2012, a proto si žalovaný jako odvolací orgán vyžádal podle § 149 odst. 4 správního řádu potvrzení nebo změnu závazného stanoviska u nadřízeného orgánu, a to Ministerstva životního prostředí. Ministerstvo životního prostředí vydalo dne 1. 7. 2015 potvrzení závazného stanoviska ze dne 25. 6. 2012. Závazné stanovisko i potvrzení závazného stanoviska uvádí rozpor předmětné stavby s obecnými podmínkami pro výstavbu v CHKO Lužické hory a stavba byla vyhodnocena tak, že by její realizací došlo ke snížení estetické a přírodní hodnoty krajinného rázu. K uvedenému snížení hodnoty krajinného rázu mělo dojít mimo jiné tím, že proporce stavby neodpovídají proporcím venkovského domu, stavba má členitý půdorys, je uplatněna stanová střecha na čtvercovém půdorysu nesprávného sklonu, okenní a dveřní otvory mají různé tvary a členění, jsou instalována francouzská okna, která jsou v CHKO Lužické hory nepřípustná. Dále stavba obsahuje tři předsazené balkóny, což je v CHKO Lužické hory zcela nepůvodní prvek, komíny ústí ze střechy poblíž středu střešní roviny i poblíž okapu, což je dle stanoviska Správy CHKO rovněž nepřípustné. Vzhledem k negativnímu potvrzujícímu stanovisku Ministerstva životního prostředí žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 7. 4. 2015 potvrdil a žalobcovo odvolání zamítl.

Posouzení věci soudem

19. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

20. Soud konstatuje, že o žalobě již jednou rozhodl, a to rozsudkem ze dne 19. 12. 2018, č. j. 15 A 71/2016-106, kterým žalobou napadené rozhodnutí, stejně jako rozhodnutí stavebního úřadu zrušil. Soud dospěl k závěru, že pro obec Horní Podluží byl zpracován územní plán s limity upravujícími i ochranu krajiny (krajinného rázu), a proto nebyly orgány ochrany přírody a krajiny oprávněny samostatně dopady předmětné stavby do krajinného rázu posuzovat a jejich závazná stanoviska ze dne 25. 6. 2012 a ze dne 1. 7. 2015 postrádaly oporu v zákoně, resp. byla aplikována ustanovení § 12 zákona o ochraně přírody a krajiny, která na věc nedopadají.
21. Ke kasační stížnosti žalovaného byl rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2021, č. j. 10 As 23/2019-32, uvedený rozsudek zdejšího soudu zrušen a věc byla zdejšímu soudu vrácena k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že rozsah skutečností, které hodnotí orgán ochrany přírody a krajiny při vydávání závazného stanoviska podle § 44 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, je širší než rozsah skutečností hodnocených podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Při vydávání stanoviska podle § 44 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny blíže hodnotí orgán ochrany přírody a krajiny rovněž např. aspekty týkající se vlivu stavební činnosti na chráněnou krajinu a její typické prvky. Podle názoru Nejvyššího správního soudu tedy v projednávané věci mohl stavební úřad po žalobci požadovat předložení závazného stanoviska dotčeného orgánu ochrany přírody a krajiny podle § 44 zákona o ochraně přírody a krajiny.
22. Na tomto místě soud podotýká, že je v řízení podle ustanovení § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán shora uvedeným právním názorem Nejvyššího správního soudu obsaženým ve výše citovaném rozsudku.
23. Po novém zhodnocení skutkové a právní stránky věci dospěl soud k závěru, že žaloba je nedůvodná.
24. Z provedeného dokazování vyplynulo, že obec Horní Podluží má zpracován územní plán (účinný od 14. 12. 2007). Z tohoto územního plánu (zejména Koordinačního výkresu) soud zjistil, že pozemky žalobce, na nichž je realizována předmětná stavba, jsou zahrnuty v III. zóně CHKO Lužické hory a zároveň i v zastavěném území obce. Lze tedy konstatovat, že hranice III. zóny CHKO zahrnuje nejen pozemky žalobce, ale i část obce Horní Podluží.
25. Soud dále uvádí, že posouzení rozmístění a urbanistické skladby sídlišť, architektonické stavby a místní zástavby lidového rázu patří podle § 1 odst. 2 výnosu č. 6972/76 ministerstva kultury České socialistické republiky mezi poslání CHKO Lužické hory. Soud vázán shora uvedeným rozsudkem Nejvyššího správního soudu konstatuje, že ve věci byl stavební úřad povinen si vyžádat závazné stanovisko orgánu ochrany přírody (Správy CHKO Lužické hory), neboť bez jeho souhlasu nelze vydat územní rozhodnutí ani stavební povolení v III. zóně CHKO [srov. § 14 odst. 2 písm. b), § 44 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny].
26. Další těžiště žalobních námitek směřuje proti závaznému stanovisku orgánu ochrany přírody a proti potvrzení závazného stanoviska Ministerstva životního prostředí, a to jak co do přezkoumatelnosti odůvodnění, tak do vlastního posouzení zásahu předmětné stavby do krajinného rázu CHKO Lužické hory.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

27. Podle § 149 odst. 1 správního řádu závazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Správní orgány příslušné k vydání závazného stanoviska jsou dotčenými orgány.
28. Podle § 149 odst. 3 správního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2017, jestliže bylo v průběhu řízení o žádosti vydáno závazné stanovisko, které znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne.
29. Podle § 149 odst. 4 věta první a druhá správního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2017, jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. Tomuto správnímu orgánu zasílá odvolání spolu s vyjádřením správního orgánu prvního stupně a s vyjádřením účastníků.
30. Soud považuje za důležité nejprve připomenout roli orgánu ochrany přírody podle zákona o ochraně přírody a krajiny a rozsah přezkumu stanovisek podle § 44 zákona o ochraně přírody správním soudem.
31. Kompetence stavebních úřadů se s kompetencemi orgánů ochrany přírody v případech posuzování zákonnosti stavebních činností v mnoha případech vzájemně dotýkají. Ovšem objekt, jemuž zákonodárce v rámci působnosti těchto úřadů přiznal ochranu, se liší. Zatímco stavební zákon upravuje požadavky a míru regulace u staveb, které mohou mít dopad na různé chráněné zájmy, zákon o ochraně přírody a krajiny své požadavky na zvláštní územní ochranu odvíjí od povahy chráněného území, která se určuje výhradně podle kritérií ochrany přírody a krajiny. Lze připomenout, že zákon o ochraně přírody a krajiny chrání zájem na udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, rozmanitosti forem života, přírodních hodnot a krás a zájem na šetrném hospodaření s přírodními zdroji, přičemž je však nutno zohlednit i hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry (viz § 1 a § 2 zákona o ochraně přírody a krajiny). Princip koordinace mezi těmito dvěma úřady se projevuje v kompetenci orgánu ochrany přírody vydávat závazná stanoviska k některým činnostem ve zvláště chráněných územích podle § 44 zákona o ochraně přírody a krajiny (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2020, č. j. 2 As 288/2018–45, www.nssoud.cz).
32. Závazné stanovisko podle § 44 zákona o ochraně přírody představuje závazný podklad žalobou napadeného rozhodnutí podle § 75 odst. 2 s. ř. s. a jeho soudní přezkum je tak možný pouze z hlediska jeho zákonnosti (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009–113, publ. pod č. 2434/2011 Sb. NSS). Krajský soud se tak může v rámci přezkumu závazného stanoviska zabývat toliko otázkou, zda správní orgán při vydávání závazného stanoviska nevybočil z mezí stanovených zákonem a zda řádně zvažoval veškerá zákonná hlediska pro vyslovení závazného názoru. Věcný přezkum závazného stanoviska, coby podkladového rozhodnutí, však není možný (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2014, č. j. 3 As 81/2013–38; ze dne 14. 3. 2018, č. j. 1 As 386/2017–49).
33. V intencích uplatněných žalobních námitek je povinností krajského soudu rovněž zkoumat, zda závazné stanovisko obsahuje náležitosti, které jsou standardně kladeny na správní rozhodnutí. Krajský soud na jedné straně není další instancí ve správním řízení, a věcný přezkum závěrů podkladových rozhodnutí není ve správním soudnictví možný. Avšak na druhé straně i na závazné stanovisko se uplatní základní zásady správního řízení a Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

musí z něj být patrné, z jakých důvodů orgán ochrany přírody rozhodl. I při vydávání závazného stanoviska se uplatní princip volného hodnocení důkazů, avšak do jeho odůvodnění by měly být promítnuty úvahy správního orgánu, z nichž musí vyplývat, co jej k upřednostnění jednoho podkladu před druhým vedlo (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2014, č. j. 3 As 81/2013–38, www.nssoud.cz). Omezený přezkum závazných stanovisek ve věci ochrany přírody a krajiny akceptoval i Ústavní soud (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 2. 2010, sp. zn. III. ÚS 2714/09, www.usoud.cz).

34. Na základě shora uvedených východisek soud konstatuje, že může v rámci žalobních námitek přezkoumat, zda závazná stanoviska vycházela z uvedených podkladů a jsou řádně odůvodněna. Naopak před soudem již nelze vést odbornou polemiku o věcné správnosti hodnocení zásahu do krajinného rázu, neboť zhodnocení míry zásahu do krajinného rázu patří do odborného správního uvážení orgánu ochrany přírody. Z tohoto důvodu soud nemohl vyhovět návrhu na provedení důkazu posudkem v oboru urbanismu doc. Ing. Arch. J. J. ke zhodnocení závěrů orgánů ochrany přírody ani návrhu na místní šetření, neboť to by mimo jiné reflektovalo aktuální stav v místě, nikoliv v době rozhodování žalovaného.
35. Soud tedy může ověřit, zda má závazné stanovisko, resp. jeho potvrzení, oporu ve správním spise. Za tím účelem si soud vyžádal u Ministerstva životního prostředí spis obsahující podklady pro vydání potvrzení závazného stanoviska ze dne 1. 7. 2015. Tento spis mimo jiné obsahuje obsáhlé vyjádření k podanému odvolání orgánu ochrany přírody (Správy CHKO Lužické hory), fotodokumentaci sestávající z 10 fotografií roubených domů v blízkosti předmětné stavby, dále i dokumentaci a fotografii předmětné stavby. Na fotografii č. 1 je vyobrazen poloroubený polopatrový dům č. p. „X“ s podstávkou a břidlicovým deštěním štítu, který je dle popisku v přímém vizuálním kontaktu s předmětnou stavbou. Avšak již ve vyjádření k odvolání orgánu ochrany přírody je tento dům označen č. p. „X“. Ve spojení s provedeným dokazováním, a to mapou se zachycením domu č. p. „X“ v „X“, je zřejmé, že dům č. p. „X“ skutečně existuje, je umístěn v blízkosti předmětné stavby a označení č. p. „X“ je pouze překlepením ve vyjádření k odvolání, který byl převzat i do potvrzení závazného stanoviska. Tato písařská chyba v označení domu č. p. „X“ v „X“ tudíž nemůže mít vliv na obsah potvrzení závazného stanoviska.
36. V odůvodnění potvrzení závazného stanoviska Ministerstvo životního prostředí odkázalo na studii Preventivní hodnocení CHKO Lužické hory z hlediska krajinného rázu (2011), Plán péče o CHKO Lužické hory na období 2015 – 2024 a Obecné podmínky pro výstavbu v CHKO Lužické hory a dospělo k závěru, že předmětná stavba půdorysnou formou vůbec neodpovídá tradičním formám zástavby, stavba je příliš členitá (obsahuje nepůvodní prvky jako jsou předsazené balkony, různorodé vikýře atypického tvaru, vstupní výklenek), střecha domu je stanová se sklonem menším než 35 stupňů, komíny ústí ze střechy poblíž středu střešní roviny nebo poblíž okapu, okenní a dveřní otvory mají různé tvary a členění (např. okna čtvercová i francouzská), celkovým pojetím narušuje stávající měřítko a vztahy v místě krajinného rázu, kde představuje velmi negativní zásah do jeho hodnot. K námitkám žalobce Ministerstvo životního prostředí poukázalo na bezprostřední vizuální kontakt s domem č. p. „X“ (správně „X“) a další tradiční stavby v okolí. Přítomností objektů, které obsahují nevhodné prvky a které byly v minulosti umístěny nevhodně, nelze dle ministerstva odůvodňovat další degradaci krajinného rázu. K námitce nesprávného údaje o sklonu střechy v závazném stanovisku ministerstvo uvedlo, že se jedná o střechu spíše stanovou s rušivými a nevhodnými prvky (atypické vikýře), Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

ačkoliv v okolí převažují střechy sedlové. Ačkoliv původní stavba byla objemnější, obsahovala prvky charakteristické nebo alespoň přípustné (členění oken, sedlová střecha, jednoduchost, tvar U apod.), žalobce ovšem realizoval stavbu jinou a nerespektoval ani v nejmenším požadavky na výstavbu, jednotlivá stanoviska orgánu ochrany přírody (nejprve pozitivní a po realizaci stavby negativní) tak nejsou v daném případě v rozporu.

37. Soud konstatuje, že shledává potvrzení závazného stanoviska, které je třeba posuzovat společně se závazným stanoviskem orgánu ochrany přírody jako jeden celek, dostatečně srozumitelným a odůvodněným, reagujícím v dostatečné věcné míře na odvolací námitky žalobce. V potvrzení závazného stanoviska je uvedeno, že bylo vydáno podle ustanovení § 79 odst. 3 písm. p) zákona o ochraně přírody a krajiny a podle § 149 odst. 4 správního řádu. Dále je ve výroku potvrzení závazného stanoviska uvedeno, že se potvrzuje závazné stanovisko orgánu ochrany přírody vydané podle § 44 odst. 1 a § 12 zákona o ochraně přírody a krajiny (stejný odkaz je i v závazném stanovisku). Soud má za to, že odkaz na ustanovení právních předpisů, podle kterých bylo vydáno potvrzení závazného stanoviska i závazné stanovisko, je dostatečný, odpovídající požadavkům na správní rozhodnutí podle § 68 odst. 2 správního řádu. Závazné stanovisko i potvrzení stanoviska obsahují výrokovou část, z níž plyne nesouhlas s předmětnou stavbou, a tento nesouhlas je dostatečně odůvodněn. Soud tedy neshledal vady ve formálních náležitostech závazného stanoviska i jeho potvrzení.
38. Závěry uvedené v potvrzení závazného stanoviska mají oporu ve spisovém materiálu. V řízení před soudem bylo prokázáno, že stavby venkovského charakteru se skutečně nachází v blízkosti předmětné stavby, jak plyne z mapy provedené jako důkaz při jednání a ze spisu Ministerstva životního prostředí, sp. zn. 43.4/540/15. Soud neshledává nesprávným postup orgánů ochrany přírody, pokud při formulaci podmínek výstavby konkrétní stavby vychází ze svých předchozích obecných stanovisek, jako jsou Obecné podmínky pro výstavbu, které jsou navíc distribuovány i veřejnosti (součástí spisového materiálu je i informační materiál „Jak stavět v CHKO Lužické hory“, který předložil žalobce). Uvedený postup naopak napomáhá transparentnosti a předvídatelnosti stanovisek orgánu ochrany přírody, který je, jak shora uvedeno, povolán k posuzování umisťování staveb a jejich vlivu na krajinný ráz v CHKO.
39. Pokud žalobce tvrdí, že část zástavby, kterou bylo argumentováno v závazném stanovisku, je za hranicí CHKO, k tomu soud uvádí, že se jedná o stavby v blízkém okolí předmětné stavby, uvnitř i vně CHKO. Podstatné však je, že předmětná stavba je uvnitř CHKO a jsou na ni kladeny určité oprávněné požadavky orgánu ochrany přírody, který dohlíží nad ochranou veřejného zájmu spočívajícího v ochraně kulturního a přírodního dědictví ve zvláště chráněných územích. Argumentaci charakteristickou zástavbou v okolí typickou pro CHKO Lužické hory, do jejíhož rázu předmětná stavba nezapadá, shledává soud logickou a konzistentní. Jak soud již uvedl výše, posuzování samotného souladu předmětné stavby s jejím okolím a charakterem CHKO Lužické hory jako celku nepatří do přezkumné pravomoci soudu, a proto se soud námitkami, že v okolí předmětné stavby jsou další stavby nesplňující požadavky orgánu ochrany přírody a rušící krajinný ráz, nemohl zabývat.
40. K žalobní námitce disproportčního zásahu do vlastnického práva žalobce vydáním napadeného rozhodnutí soud konstatuje, že podle § 149 odst. 3 správního řádu nemá žalovaný jinou možnost než na základě negativního stanoviska orgánu ochrany přírody odvolání zamítnout. Jak bylo shora uvedeno, potvrzení závazného stanoviska i závazné

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

stanovisko z pohledu zákonnosti ob stojí. Soud je pak povinen zkoumat, zda žalovaný v době vydání rozhodnutí vycházel z řádně zjištěného skutkového stavu, na který správně aplikoval příslušné právní normy. V daném případě soud žádné pochybení v tomto směru v rámci uplatněných žalobních námitek neshledal. Soud má za to, že v tomto případě nemá žalovaný a v přezkumném soudním řízení ani správní soud možnost zohledňovat míru újmy na vlastnickém právu, které sebou nese zamítnutí dodatečného povolení předmětné stavby.

41. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji výrokem I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
42. Současně v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. a ust. § 110 odst. 3 s. ř. s. výrokem II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť rozhodující je konečný úspěch ve věci a žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 30. června 2021

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)